

*Iets meer dan vier jaar geleden werd Peter den Oudsten benoemd tot burgemeester van Groningen. Sindsdien staan de problemen rond gaswinning op nummer één in zijn agenda. Voor de PvdA-burgemeester is Shell hoofdrolspeler bij zowel het aardbevingendossier als bij het versnellen van de energietransitie in de Noordelijke provincie.*

Tekst: 5.1.2e

Beeld: Volgt

Het is een bestuurlijke spagaat waar een ervaren bestuurder wel raad mee weet. Toch gaat de Groningse burgemeester Peter den Oudsten er aan het begin van het gesprek goed voor zitten. Hij heeft een dubbele boodschap die goed moet overkomen bij een publiek in zowel het thuisfront in Groningen als de *outsiders* in Den Haag.

En dus start hij met een vlammend betoog over het vlot en ruimhartig afhandelen van de schade die gaswinning aan de provincie en stad heeft aangericht. Een stad trouwens die relatief gespaard is gebleven. Maar na de recente gemeentelijke herindeling waarbij Haren en Ten Boer binnen de gemeentegrenzen zijn gekomen, is de problematiek meer dan voorheen tastbaar. Voor de opstelling van Den Oudsten maakt dat niet veel uit. Voor de Groningse burgemeester is compensatie een morele verplichting voor de partijen die de afgelopen decennia “heel veel geld” verdiend hebben aan de winning van de Groningse bodemschatten.

Tegelijkertijd maakt de burgemeester zich net zo druk over de toekomst van stad en regio. Er moet werk worden gemaakt voor na de geplande stop van de gaswinning uit het Groningen-veld in 2030. Nu. Hij ziet kansen om van Groningen blijvend een dominante energieprovincie te maken. Ondersteund door de lokale en regionale kennis- en infrastructuur moet er veel worden geïnvesteerd in de energietransitie, in de stad en provincie Groningen. In beide gevallen ziet Peter den Oudsten Shell als hoofdrolspeler.

*Welke rol ziet u voor Shell in Groningen?*

“Daar moet je op twee manieren naar kijken. Allereerst moet je erkennen dat de gaswinning in Groningen voor grote ellende heeft gezorgd. De impact - financieel en maatschappelijk - is nauwelijks te onderschatten. In mijn optiek draagt Shell, als hoofdaandeelhouder van NAM, echt verantwoordelijkheid. Ik verwacht dan ook dat het bedrijf die verantwoordelijkheid voelt en neemt, bijvoorbeeld bij de schadeafhandeling. Dan kan en moet beter, vlotter en ruimhartiger. Dat kan en dat moet.

Tegelijkertijd is er het besef dat deze problemen nog lange tijd zullen voortduren. Er is een breed gedragen besef dat ook na het afbouwen van de gaswinning er nog jaren schade kan blijven ontstaan. Ik begrijp dat het allemaal ingewikkeld is en dat het om grote cijfers gaat. Maar tegelijkertijd verwacht ik van een wereldspeler met zulke problemen in de eigen energieprovincie een blijvende betrokkenheid.”

*Waar bestaat die betrokkenheid dan uit. Financieel?*

“Ja en nee. Die betrokkenheid gaat namelijk verder dan louter financieel. Ik sprak al over een tweeledige kijk op de rol van Shell. Naast het afhandelen van de veroorzaakte schade gaat het ook om de economische ontwikkeling van de stad en de regio.

We leven in een tijd waarin de klimaatproblematiek ook een energieproblematiek is. We zitten in een transitie waarin we het gebruik van traditionele energiebronnen als gas moeten vervangen door duurzame energiebronnen als wind, zon en waterstof. Bij het versnellen van die transitie speelt Shell wat mij betreft ook een hoofdrol. Groningen heeft alles om zich te ontwikkelen tot de nieuwe energieprovincie van West-Europa.”

*En waar denkt u dan concreet aan?*

“Er zit hier vanuit het verleden heel veel kennis op het gebied van energie. Denk aan Gasunie, denk aan Energy Valley, dat afgelopen jaar is opgegaan in de New Energy Coalition. Denk aan scholings- en kennisinstututen als de Hanze Hogeschool, de Groninger universiteit en de bedrijven op de Zernike-Campus. Onze ligging in West-Europa is ook prima. We liggen aan de Noordzee. Er komt nu al groene stroom uit Scandinavië hier in Groningen aan land. Daar kan de stroom van nieuwe grote windparken op de Noordzee ook aanlanden. Die stroom kunnen we dan gebruiken voor het ontwikkelen van een waterstofsector, die ook weer gebruik kan maken van de infrastructuur die er ligt van de gasector. En kijk hier in de stad Groningen gewoon om je heen. Je struikelt hier letterlijk over de studenten en de fietsen. De gemiddelde leeftijd ligt hier in de stad op 35 jaar. Die mensen zijn hoogopgeleid en hebben de energie, de kennis en het bewustzijn om die nieuwe activiteiten van de grond te tillen. De *mindset* is goed.”

*En wat voor rol ziet u daarin voor Shell?*

“Daar zit natuurlijk kennis en kapitaal. Als je hier in het verleden veel haalde, zal je nu en in de toekomst ook veel moeten brengen.

Ik zie de worsteling bij Shell als het gaat om duurzame investeringen maar ik zie ook dat er richting duurzame energie echte stappen worden gezet. Shell is betrokken bij de zoektocht om de bewoonde omgeving anders van energie te voorzien, dus zonder gas. Denk bijvoorbeeld aan de initiatieven die er zijn in de Groninger wijk Paddepoel.

Waterstof zou ook kunnen. Zoals we graag samen met Shell op zoek gaan naar werkbare systemen die het mogelijk maken duurzame energiebronnen tegen een vaste prijs te kunnen kopen. Ook zie ik dat Shell betrokken wil worden bij het internationale kenniscentrum voor klimaatadaptatie dat in Rotterdam en Groningen wordt gehuisvest.

Dat is allemaal goed voor Shell en goed voor Groningen, stad en provincie. Vergeet niet dat wij als stad, met 230.000 inwoners en relatief veel laagbouw, een prima schaal hebben om grotere experimenten te kunnen uitvoeren. Wij hebben de ambities om een voorbeeldfunctie te gaan bekleden.”

*Welke rol kan een burgemeester spelen in die veranderingen?*

“Dat is een ingewikkelde vraag. Het college van Burgemeester en Wethouders kent in Nederland het model van ‘collegiaal bestuur’. Wat dat betreft ben je als burgemeester een meewerkend voorman. Voor mijzelf betekent het dat ik het gemeentelijk beleid, voor zowel de schade uit het verleden als de activiteiten richting toekomst, zo actief mogelijk ondersteun.

En dat betekent natuurlijk ook dat ik als burgemeester relatief veel in Den Haag ben. Voor gesprekken met de politiek maar ook voor gesprekken met bijvoorbeeld Shell.”

*Is dat goed voor de stad of voor de provincie?*

“Allebei. Het is niet altijd even gemakkelijk dat onderscheid te maken. Dat hoeft ook niet. De problematiek verschilt van gemeente tot gemeente en er zijn heel veel lijstjes waarop de stad beter scoort dan de provincie. Tegelijkertijd telt deze gemeente na de herindeling met Ten Boer en Haren bijna de helft van het aantal inwoners van de provincie. Als iets goed is voor de stad, is het ook goed voor de provincie en omgekeerd. En dus trekken we samen op.”

Kader

### **Friese Tukker in Groningen**

De in Leeuwarden geboren Peter den Oudsten (1951) begon zijn professionele loopbaan in 1975 als ambtenaar bij de gemeente Enschede. Negen jaar later stapt hij over naar het provinciaal Energiebedrijf Friesland om in 1991 bij Friesland Foods hoofd *corporate communications* te worden. Den Oudsten zit daarmee in de communicatiewereld die hij van huis uit kent, want zijn vader was journalist bij het sociaaldemocratische dagblad Het Parool.

In die Friese jaren wordt hij tevens voor de PvdA gemeenteraadslid en later wethouder en locoburgemeester in Leeuwarden. In 2001 begint zijn loopbaan als burgemeester. Die tocht voert hem langs Meppel, Enschede en sinds januari 2015 Groningen. Peter den Oudsten is getrouwd en heeft twee kinderen.